

PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU

Cofnodion y cyfarfod rhithwir arbennig a gynhaliwyd ar 13 Hydref, 2020

YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Peter S Rogers (Cadeirydd) Mr Jonathan Mendoza (Aelod Lleyg) (Is-gadeirydd) Y Cynghorwyr John Griffith, Richard Griffiths, G O Jones, R LI Jones, Dylan Rees, Alun Roberts, Margaret M Roberts. Aelod Lleyg – Mr Dilwyn Evans.
WRTH LAW:	Prif Weithredwr, Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151, Pennaeth Archwilio Mewnol a Risg (MP), Prif Archwiliwr (NW), Swyddog Pwyllgor (MEH).
YMDDIHEURIADAU:	Dim
HEFYD YN BRESENNOL:	Y Cynghorydd Robin Williams (Aelod Portffolio Cyllid), Mr Ian Howse (Partner Ymgysylltu – Deloitte), Ms Bethan Roberts (Archwilio Cymru), Rheolwr Gwasanaethau Cyfrifeg (BHO), Rheolwr Cyllid (CK), Pennaeth Gwasanaethau Democraidaidd, Mr Gareth Wyn Williams (Gohebydd Democratiaeth Leol)

---

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

2 COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Cadarnhawyd fel rhai cywir, cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 1 Medi 2020.

3 DATGANIAD O'R CYFRIFON 2019/20 AC ADRODDIAD ISA 260

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 yn amlygu'r prif faterion yn codi ers cyflwyno'r Datganiad Cyfrifon drafft i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ar 1 Medi 2020. Nodir y prif ddiwygiadau i'r cyfrifon drafft yn Adroddiad yr Archwiliwr (Atodiad 3 yn yr adroddiad). Proseswyd yr holl ddiwygiadau y cytunwyd bod angen eu hailddatgan gan Deloitte ac maent wedi eu cynnwys yn y Datganiad o'r Cyfrifon. Adroddodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi cael ei gyflwyno i'r cyfarfod ym mis Gorffennaf ac yna ym mis Medi ac na wnaed unrhyw newidiadau sylweddol i'r Datganiad o'r Cyfrifon.

Gofynnodd Aelodau'r Pwyllgor gwestiynau fel a ganlyn:-

- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch Nodyn 34 – Cydnabyddiaeth Ariannol i Swyddogion yn y Datganiad o'r Cyfrifon ar dudalen 58. Mae'n dangos fod gweithiwr yn y categori cyflog dros £120k, o gymharu ag uchafswm o £85k yn y Cyfrifon y llynedd. Dywedodd Mr Ian Howse, Deloitte, fod y mater yn ymwneud â pheccyn diswyddo ar gyfer Pennaeth ysgol.
- Nodwyd fod y llog a gafwyd wedi cynyddu £37k o gymharu â'r swm yn y Datganiad o'r Cyfrifon drafft, a gofynnwyd a fyddai hynny'n cael effaith ar y tabl incwm a gwariant cynhwysfawr neu ar y tanwariant a ddatganwyd. Dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 y gallai'r newid fod yn gamgymeriad yn Nodyn 44d ac efallai nad yw wedi'i gynnwys yn y Datganiad Cyfrifon ei hun. Nododd y byddai'n rhoi sylw i'r anghysondeb maes o law.
- Gofynnwyd a rannwyd arian o Ymddiriedolaeth Elusennol David Hughes i gynorthwyo pobl ifanc yn yr ysgolion uwchradd. Dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth er bod cyfeiriad at Ymddiriedolaeth Elusennol David Hughes yn y Datganiad o'r Cyfrifon, bydd adroddiad llawn ar Gyfrifon Ymddiriedolaeth Elusennol David Hughes yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Tachwedd. Dywedodd yr Aelod Portffolio Cyllid fod swm o £276,400 wedi'i drosglwyddo i ysgolion yn 2019 tuag at gostau anogwyr dysgu a bod pob ysgol uwchradd wedi derbyn swm o £8,560 tuag at grantiau i ddisgyblion.

Roedd Mr Ian Howse, Deloitte, yn dymuno llongyfarch y Cyngor ar gyflawni'r amserlen statudol wreiddiol ar gyfer cyhoeddi'r cyfrifon drafft ac am wneud gwaith o safon uchel iawn yn ystod cyfnod anodd oherwydd y pandemig Covid-19. Nododd y bydd mân gamgymeriadau teipio'n cael eu cywiro cyn cyflwyno'r adroddiad i Gyngor Llawn yr Awdurdod. Dywedodd Mr Howse fod y lefel 'perthnasedd' wedi ei osod ar £3.7m sy'n berthnasol i unrhyw awdurdodau lleol yng Nghymru ac yn seiliedig ar wariant blynyddol. Nododd fod rhywfaint o waith angen ei gwblhau, y cyfeirir ato ym mharagraff 5 yr adroddiad, a dywedodd y byddai gwaith ar y Rhwymedigaethau Pensiwn yn cael ei gwblhau a'i adolygu ar ôl derbyn sicrwydd SCR19 gan yr Archwiliwr y Gronfa Pensiwn yn ogystal â chasgliad mewn perthynas ag achosion McCloud a Goodwin. Dywedodd Mr Howse y byddai'r gwaith sydd angen ei orffen yn cael ei gwblhau cyn i'r Cyfrifon llawn gael eu cyflwyno i'r Cyngor llawn er mwyn eu derbyn.

Gofynnodd Aelodau'r Pwyllgor gwestiynau fel a ganlyn:-

- Cyfeirir at reolaethau 'Cyflogres' yn yr adroddiad a nodir y byddai'r Pwyllgor yn derbyn adroddiad ar y mater. Dywedodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fod yr awdurdod wedi wynebu anawsterau dros nifer o flynyddoedd mewn perthynas â gwahanu dyletswyddau yn briodol o fewn y tîm cyflogau oherwydd cyfyngiadau o ran lefelau staffio. Ailstrwythurwyd y tîm y llynedd a chyflogwyd aelod ychwanegol fel Gweinyddwr System sydd â'r swyddogaeth o osod lefelau mynediad i'r system gyflogau ac i gynhyrchu adroddiad eithriadau cyn awdurdodi pob cyflogres. Mae'r adroddiad eithriadau'n darparu rhestr fanwl o aelodau staff newydd a staff sy'n gadael a thaliadau sy'n uwch na therfynau penodol a bennir ymlaen llaw. Mae'r Archwiliwyr Mewnol wedi adolygu'r system a roddwyd mewn lle ac wedi nodi fod y lefel sicrwydd yn foddhaol. Bydd yr adroddiad eithriadau yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor yn ystod y cyfarfod nesaf.

Ychwanegodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 ei fod yn dymuno diolch i Mr Ian Howse a'i dîm gan mai hwn fydd yr Adroddiad Archwilio Allanol olaf gan Deloitte. Nododd y bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn gyfrifol am yr archwiliad ariannol o'r flwyddyn nesaf ymlaen.

PENDERFYNWYD:-

- **Argymhell i'r Cyngor Sir ei fod yn cadarnhau derbyn y Datganiad Cyfrifon ar gyfer 2019/20;**

- **Cymeradwyo'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol a chyfeirio'r ddogfen at Arweinydd y Cyngor a'r Prif Weithredwr i'w llofnodi.**

**Cynghorydd Peter Rogers
Cadeirydd**